

A watercolor illustration of autumn leaves in shades of orange, yellow, and brown, with dark brown veins and stems. The leaves are scattered across the page, with some showing signs of decay and small dark spots. The background is a light, textured wash of yellow and white.

62.

Wolkroviny

září/říjen
2022/2023

Obsah

Úvodní slovo šéfredaktora.....	4
Rozhovor s paní učitelkou R. Stýblovou.....	5
Královský den na GJW.....	7
Rozhovor s absolventem GJW	8
Rozhovor se studentkou prvního ročníku.....	11
Halloween ve světě.....	13
Báseň „Hiraeth“	15
Kulturní rubrika	16
Filmy	16
Seriály.....	17
Knihy	18
Hudba	19
Historická rubrika.....	19
Teroristické útoky 11. září 2001.....	19
Spor o Rukopisy	23
Příběh na pokračování	26
Co jste se dozvěděli z Wolkrovin?	32
Luštění	33
Křížovka	33
Osmisměrka.....	34

Úvodní slovo šéfredaktora

Milí čtenáři,

po letních prázdninách vás vítám u dalšího čísla školního časopisu Wolkroviny. V tomto školním roce se toho v obsahu našeho časopisu moc nezmění, ale myslím, že čtení vás rozhodně nudit nebude. Už v tomto čísle se můžete těšit na další rozhovor s absolventem GJW, ale také se studentkou z prvního ročníku nejen o adaptačním kurzu. Poslední s rozhovorů je s paní učitelkou Radkou Stýblovou. Čeká na vás také zpráva o Královském dni na GJW s krátkým článkem o královně Alžbětě II. Zůstává i kulturní a historická rubrika - v té si můžete přečíst o teroristických útocích 11. září a o tzv. sporu o Rukopisy. Otiskli jsme i báseň „Hiraeth“ naší studentky Emy Lorenčíkové, která se s ní umístila v literární soutěži Sovičkiáda pořádané Městskou knihovnou. Přečíst si můžete i článek o svátku Halloween a o tom, jak ho slaví různé národy. A ke konci se jako vždy můžete začíst do nového příběhu na pokračování. Na jednu novou rubriku se ale přeci jen těšit můžete. Jmenuje se „Co jste se dozvěděli z Wolkroviny“ a můžete si v ní shrnout vše, o čem jsme v každém čísle psali.

Ještě než otočíte stránku, tak mi dovolu v naší redakci přivítat novou členku, Viktorii Skalickou z O5.B. Bude pro vás zpracovávat povětšinou rozhovory a já ji přeji, aby ji práce pro Wolkroviny bavila a vám aby se její články líbily.

A nyní už vám přeji příjemné čtení.

Karolína Příbylová,
šéfredaktorka

Rozhovor s paní učitelkou R. Stýblovou

Odkud jste?

Vyrůstala jsem v Havlíčkově Brodě na Vysočině. Tam jsem i studovala na osmiletém gymnáziu.

Proč jste se rozhodla studovat pedagogiku? Co vás k tomu vedlo?

Tak já jsem měla ráda matematiku a biologii a přemýšlela jsem jaký obor bych si zvolila, tak abych propojila tyto dva předměty. Zaujal mě obor na přírodovědecké fakultě, který byl zároveň zaměřený vědecky ale bylo tam vlastně i to učitelské minimum. Zároveň jsem velmi ráda jezdila na tábory jako vedoucí a pracovala s dětmi.

Jakou vysokou školu jste vystudovala? A jak se Vám na ni líbilo?

Vystudovala jsem přírodovědu tady na univerzitě Palackého a pak jsem ještě studovala na pedagogické fakultě univerzity Palackého dva roky angličtinu. Líbilo se mi tam hodně, určitě bych studium doporučila.

Bylo pro Vás těžké přejít z teorie do praxe?

Každý začátek je těžký. Na vysoké škole člověka spíš připravují hodně na tu vědeckou dráhu, nebo alespoň na té přírodovědecké fakultě, nebylo to až tolik pedagogicky zaměřené, spíš do té akademické sféry. Takže se člověk spíš až v té praxi musel naučit tu pedagogickou část.

Jaké předměty učíte? A proč jste se rozhodla pro tyto předměty?

Tak já učím matematiku, biologii a angličtinu. Matiku a biologii jsem měla ráda už na střední škole. Mám velmi ráda přírodu a matematiku, protože je v ní všechno logické a dává smysl, člověk si vlastně nemusí nic pamatovat, protože si všechno můžeme odvodit. A plus ještě tu angličtinu, protože ráda cestuju. Do budoucna tady budu učit některé předměty v angličtině, a to je úplně perfektní propojení. Využiji angličtinu, kterou jsem se naučila díky cestování a díky životu v zahraničí a vlastně ty dva předměty, které mám ráda od střední školy.

Co Vás na Vaší práci baví nejvíce?

Že je to kreativní práce, kontakt s žáky a že to není jednotvárné. Každá hodina je úplně jiná, může si tam člověk vymyslet všelijaké zajímavé projekty a aktivity.

Jaké máte koníčky? Co ráda děláte ve volném čas?

Tak já velmi ráda cestuju, mám velmi ráda angličtinu, takže se i ráda setkávám s lidmi z různých zemí nebo ráda jezdím na různé dobrovolnické projekty a ráda lezu po skalách.

Kde všude jste byla v zahraničí?

Žila jsem rok v Anglii a dva a půl roku na Novém Zélandu. Potom jsem hodně cestovala o prázdninách, když jsem studovala na vysoké škole.

Jak a co konkrétně se Vám líbí na naší škole? Co konkrétně?

Líbí se mi tady to prostředí a ta energie, která tady je. A jak žáci, tak i učitelé jsou motivovaní, což je super.

Co byste chtěla předat Vaším studentům?

Určitě bych chtěla předat motivaci učit se angličtinu, protože díky ní může člověk cestovat, může si vydělat peníze, vidět krásná

místa a potkat lidi z různých zemí třeba z druhého konce světa. Pak bych ráda budovala pozitivní vztah k přírodě a matematice. Obecně matematika dává do života určitý nadhled. Člověk by ji měl rozumět, aby si dokázal například ve finanční matematice srovnat co mu nabízí nějaký finanční poradce jaké služby a nenechal se nachytat se na nějakou třeba nevýhodnou půjčku.

Odetta Anna Ambrož, O6.A

Královský den na GJW

Královský den se odehrál dne 19. 9. Vše začalo ranními přípravami na celý den. Po škole probíhalo mnoho různých aktivit.

Mě nejvíce zaujaly křížovky, které když jste splnili, tak jste si následně mohli vyzvednout u stánku s tradičními anglickými pochoutkami odměnu. V aule také nechyběla skvělá hudba a malování na obličej s anglickou tematikou. Pokud jste zrovna měli chuť si „zasportovat“, pak byla možnost zkusit si kroket nebo minigolf.

No a když už jste si chtěli něco z královského dne odnést, byla zde také

zdroj: albertaprimetimes.com

foto budka s maskami. Dále jste se mohli podívat do historie královnina života a na její oficiální sídla. Samozřejmě nechyběl ani čajový dýchánek, u kterého jste mohli zavzpomínat na královniny vtipné momenty. Nechybělo ani pietní místo, kde jste mohli živě sledovat pohřeb královny. Bohužel, některým vyšla hodina angličtiny až úplně na konec, a už mohli jen pomáhat uklízet.

Královnin život ve zkratce

Královna Alžběta II. se narodila dne 21. dubna 1926. O 4 roky později se narodila její sestra princezna Margareth. Obě měli v mládí domácí výuku. V roce 1947 (v 21 letech) se provdala za svého muže prince Philipa. Královna spolu se svým manželem měli čtyři děti – Charles, Anna, Andrew a Edward. V roce 1952 na své cestě do Austrálie a na Nový Zéland se dozvěděla, že její otec zemřel a byla prohlášena královnou. Korunovace proběhla 2. června 1953 ve Westminsterském opatství. Královnou byla až do svého úmrtí dne 8. září 2022. Dožila se krásných 96 let. Stala se nejdéle vládnoucím monarchou v historii Spojeného království.

Adam Fajkus, O4.B

Rozhovor s absolventem GJW

Mohl byste se nám krátce představit? Čemu se rád/a věnujete ve svém volném čase?

Jmenuji se Martin Dobeš a jsem ve druhém ročníku VŠ. Ve volném čase hraji divadlo (prostějovská divadla Point a Divadlo hanácké obce + olomoucký soubor HUDL při škole) a tančím v souboru lidových písní a tanců Klas Kralice na Hané. Jinak rád čtu a jezdím na kole.

Pro jakou vysokou školu jste se rozhodl, nad kterými jste zvažoval a proč vyhrála zrovna tato škola? Jak jste postupoval při výběru?

Podával jsem si tři přihlášky na VŠ: brněnská JAMU (činoherní herectví), FF UPOL (Divadelní a filmová studia) a PdF UPOL (český jazyk a základy společenských věd). Zvažoval jsem psychologii, ale vzhledem k náročnosti přijímacích zkoušek jsem od tohoto záměru upustil. Věděl jsem, že se chci v ideálním případě zabývat divadlem, tudíž pro mě po neúspěšných zkouškách v Brně

byla má současná škola (Katedra divadelních a filmových studií) jednoznačnou volbou.

Jak dlouho Vám trvalo si zvyknout na systém vysoké školy? Jaké jsou výhody/nevýhody? Něco, co Vám pomohlo se aklimatizovat?

Vzhledem k faktu, že má starší sestra v loňském roce absolvovala UPOL, jsem hodně vycházel z jejích cenných rad a zkušeností. Co se týče katederního systému, pomohli mi známí z vyšších ročníků, někteří pedagogové a na značnou část věcí jsem si přišel sám. K výhodám vysoké školy řadím jednoznačně jistou svobodu ve volbě předmětů (navzdory povinnému základu máme možnost volit si předměty v závislosti na našich preferencích a počtu kreditů (bodů, nutných pro absolvování) a fakt, že se nezačíná ve striktně určenou hodinu, čili si v některé dny můžeme přispat :D. Dalším benefitem je, že se na přednáškách nevyžaduje účast, takže pokud jste zrovna nemocní, zaspíte, nebo se z jiných důvodů nemůžete dostavit, neděje se nic, jen si onu látku musíte dostudovat jinak.

K rychlé a zdárné aklimatizaci mi pomohlo angažování se v mimoškolní sféře prakticky od začátku působení na VŠ. S ohledem na své dovednosti jsem se zapojil do organizace festivalu Prix Radio, což prohloubilo mé kontakty s jinými studenty + jsem si obepsal vedoucí divadelních souborů na naší škole a přeptal se na volné místo. Ozvali se dva, já si jeden vybral a spolu s novými hereckými příležitostmi jsem získal nové kolegy a kamarády, kteří mi radili (a dodnes radí) s případnými nejasnostmi.

Popsal byste nám stručně akademický rok na Vaší škole?

Po dobu třinácti týdnů probíhá klasická výuka dle rozvrhu. Nejčastějšími typy úkolů jsou četba (+ zápis či poznámky k diskusi) či shlédnutí filmu, avšak čas od času dostaneme i úkoly kreativnějšího druhu (příprava sociální role atd.). Formy zakončení u nás sestávají z ústní zkoušky (ekvivalent ústní podoby maturity), popřípadě písemného testu (někdy prezenčně, někdy online) či seminární práce. U písemných testů či ústních zkoušek je možno vybírat z více datumů.

Jaké předměty vyučované na GJW nejčastěji využíváte při svém studiu na vysoké škole? Na co Vás GJW nejvíce a nejméně připravilo?

Během svého studia nejčastěji čerpám z češtiny (zejména literatury) a dějepisu (mj. studuji Dějiny divadla a Dějiny filmu, takže mám díky hodinám s paní Divišovou dostatečný vědomostní arzenál k zasazení problematiky do celkového historického kontextu)

Jaká je vaše vize do budoucna? Čemu se chcete věnovat po dokončení vzdělání?

Přestože studuji teoreticky zaměřenou školu, rád bych se věnoval divadlu v praxi, a to jako herec a dramaturg/asistent režie. Výhodou mého oboru však bezpochyby zůstává fakt širokého pole potenciální profesní dráhy.

Komu byste doporučil Vaši vysokou školu?

Svou vysokou školu bych doporučil studentům s kreativním myšlením, kteří se zajímají o divadlo a film (ať už historicky nebo současně). Pakliže se některým z těchto oborů zabýváte i prakticky (herectví, psaní scénářů, technika atd.), rozhodně zde naleznete možnost tyto disciplíny uplatnit, a to jak v např. studentských spolcích, tak i v rámci četných brigád a stáží, které se na naší katedře naskytují poměrně četně.

Jak zpětně hodnotíte studium na GJW?

GJW mi mimo sociálních vazeb a milých vzpomínek dalo značný základ pro mé budoucí studium. Ukázalo mi, že ačkoli se něčeho zprvu obáváme (v mém případě to byla např. angličtina), nakonec lze tyto strachy při troše píle a správném vedení překonávat, a nakonec se onen „strašák“ může stát Vaším pracovním nástrojem (značná část odborných textů o divadle je k dostání pouze v angličtině).

Co byste vzkázal našim studentům, svým následovníkům?

Svým následovníkům bych rád vzkázal tři věci:

1. Nebojte se maturity, o nic nejde. Zvládli jsme to my za covidu, zvládnete to i vy za regulérních podmínek :-)
2. Užívejte si roky na střední, budete mít hodně z čeho čerpat, ať se rozhodnete pro jakýkoli obor.
3. GJW nabízí celou řadu mimoškolních aktivit. Osobně jsem psával do Wolkrovin a působil (a vlastně působím dodnes) v divadle Point. Pokud se v paletě možných činností objeví něco, co je vám aspoň trochu blízké, go for it! Kromě nových lidí a dovedností zjistíte něco nového i sami o sobě. A to se vyplatí! :D

Viktorie Skalická, O5.B

Rozhovor se studentkou prvního ročníku

Jaký byl adaptační kurz, jak si jej v novém kolektivu užili a jaké mají pocity z nového prostředí letošní prváci, se dozvíte v tomto článku.

Jaký byl Tvůj první den na GJW? Čeho jsi se nejvíce obávala?

První den jsme se seznámili se školou, školním řádem, třídní učitelkou a dostali jsme informace, jak bude probíhat naše studium na GJW. Největší obavy jsem měla ze spolužáků a jak se zařadím do kolektivu, jelikož jsem nikoho ve třídě neznala. Na druhou stranu, nejlepší pocit jsem měla z naší nové třídní, protože působila velice mile a sympaticky. Hodně dlouho mi trvalo zvyknout si na režim školy a zorganizovat se v hledání učeben, což mě ze začátku trochu stresovalo a o přestávkách už mi nikdy nezbylo dost času na to si

odpočinout. Jakmile jsem se však naučila, jak vše chodí, tak mi bylo ve škole hned příjemněji.

Také jsem se obávala, jak budu zvládat učivo a kladla jsem si otázku, zda mě má základní škola dostatečně připravila.

Každý rok první ročníky jezdí na adaptační kurz. Jak jsi se na něj těšila Ty?

Na adaptační kurz jsem se spíše netěšila, protože nejsem úplně typ, kterého baví jezdit do přírody, nebo kempovat a představovala jsem si to tak, že pojedeme do lesa a budeme muset dělat různé zálesácké aktivity, které mi jsou proti srsti.

Jaký byl adaptační kurz doopravdy?

Nakonec jsem se neměla vůbec čeho obávat. Jeli jsme do kempu v Jedovnici, kde jsme spali v bungalovech. Chodili jsme na výlety, byli jsme na houbách, hráli jsme seznamovací hry, různé sporty např. volejbal nebo přehazku a hlavně jsme se poznávali a utvářeli kolektiv.

První den jsme přijeli autobusem, věnovali jsme se aktivitám po areálu kempu a šli jsme na procházku kolem nedalekého rybníka Olšovce.

Druhý den jsme šli na obávanou 12km túru na pískovcové skály. Té jsem se nejvíce obávala, protože túry nemám ráda a není to něco, co bych si pokaždé užila. Učitelé nás strašili dlouhým výšlapem, ale nakonec jsem měla pocit, že to byla jen delší procházka. Kilometry utíkaly jako voda, protože jsme si stále povídali a vzpomínám na to velice kladně.

Také se mi moc líbily táboráky. Sice jsem při večerech mrzla, vzhledem k tomu, že jsem si nesbalila bundu, ale zpívání a povídání si při atmosféře plápolajícího se ohně je k nezaplacení.

Myslím si, že náš adaptační kurz splnil to, co se od něj očekávalo. Seznámit se se spolužáky i některými učiteli, utvářet kolektiv a na chvíli si odpočinout od školních povinností.

Viktorie Skalická, O5.B

Halloween ve světě

Halloween je původně keltský lidový svátek, který se slaví 31. října, tedy den před křesťanským svátkem Všech svatých. Svátek se zachoval především v anglosaských zemích, převážně v USA, Kanadě, Velké Británii, Irsku a Austrálii. Název vznikl zkrácením anglického „All Hallows' Eve“, tedy „Předvečer Všech svatých“. V dalších zemích se svátek také slaví, ale již pod jinými názvy a to například u nás v České republice pod názvem „Dušičky“ nebo ve Španělsku pod názvem „Los dios de los muertos“. Hlavním tématem je samozřejmě vzpomínka na zesnulé příbuzné a známé, ale ne v každé zemi se tento svátek slaví stejně, proto si pojdme představit tři země.

Jako první jsem vybral zemi, která se nachází v severní Evropě a je proslulá svou vikinskou minulostí. Někteří z vás již jistě víte, že mluvím o Norsku. V této zemi se svátek slaví velice podobně, až totožně řekl bych, jako v USA, kdy děti převlečené v kostýmech obcházejí domy a používají hlášku „knask eller knep“, což znamená v překladu koleda, aby dostali sladkosti. Jako jedna forma sladkostí mohou být speciální sněhové pusinky, které vypadají jako duchové s černýma očkama.

Dále se přesuneme na jih a to do Itálie. V Itálii se Halloween slaví pod názvem „Giorno della morte“ neboli „den všech mrtvých“.

V této zemi se tento svátek slaví podobně jako u nás Dušičky, tedy hlavní náplní je vzpomínka na zemřelé a má silný náboženský podtext. Stejně jako u nás se, například na Sardinii, vyřezávají dýně, které Italové nazývají „Concas de mortu“ jinak řečeno „hlavy mrtvých“.

Jako poslední se podíváme do Mexika, kde stejně jako ve Španělsku se tento svátek nazývá a slaví stejně, tedy „El dios de los

muertos“ jinak jako „Den mrtvých“. V Mexiku je nejoblíbenějším a nejvýznamnějším svátkem, chápaným jako šťastné shledání mezi živými a mrtvými. A proto v tyto dny si lidé zapalují svíčky a vzpomínají na své zesnulé známé. V tento den nebyly nikdy obvyklé průvody městem v maskách, až do vydání filmu James Bond: Spectre a

od té doby se tyto průvody začaly konat.

Michal Synek, O7.B

(zdroje obrázků: Wikimedia Commons, Aktuálně.cz, designville.cz)

Báseň „Hiraeth“

Výmysly utěšující mou osamělou duši. Imaginární andělé a marné čekání na vyplnění všech snů.

Ospalé oči, moře představ.

Voňavý letní vánek, květinová zahrada, či starý dům. Znělý chlapecký hlas a teplo jeho těla.

Třpytivé dívčí oči a jemnost jejího doteku. Umělé city nahrazující skutečnost.

Najednou.. neskutečná lehkost a přitom tíha. Propadám se mračny a je to nádhera. „Maminko! Vidím svět.“ Nadšeně výskám. Hlava se nevznáší dlouho.

Tělo dopadá na zem a chvěje se bolestí. Mračna mi před očima zmizela.

Otevírám ospalé oči

a zírám do prostoru. Nikdy nevím, co se sluší a z mračen dělám horu. Zas nutím se k činnosti, mluvím sama k sobě, potýkám se s ospalostí, ticho jako v hrobě.

Jen čekám na svou hodinku, kdy mohla bych na chvilinku, zavřít oči, cítit vlhkost mračen, procházet nové světy, kudy je můj osud vláčen.

Teď zapsat si tvá vlídná slova, cítit tvoji lásku, cítit se zde jako doma, krásně, jako na obrázku. Nemyslet na nic, jen držet se hvězd, občas se ve tmě ztratit, mračnou horu lézt.

A než zase vylezu, propadnu se skrz, vrátím se zpět k realitě, to je moje tvrz. Tuším co už přijde, ale nechci vstát, čekám až zas slunce zajde, co se může stát, už slyším jak má řeka teče, chce se mi jen spát, nemůžu přec každodenně tohle vážně brát.

autor: Ema Lorenčíková

Kulturní rubrika

Filmy

FLORENCE PUGH, HARRY STYLES, OLIVIA WILDE, GEMMA ARTHRON, KIRI NICK, CHRIS PINE, JESSIE WATKINS, ALEXIS TOSCANI

To nic, drahá

To nic, drahá

Americký psychologický thriller režisérky Olivie Wilde pojednává o Alici, ženě v domácnosti z 50. let (Florence Pugh), žijící se svým manželem (Harry Styles) v naoko dokonalém vztahu. Záhy se však Alice začne obávat, že jeho okouzující společnost možná skrývá znepokojivá tajemství.

Kde zpívají raci

Kyu Clarkovou opustila celá rodina, a tak žije úplně sama v 50. letech v močálech Severní Karolíny. Živí se sběrem muší a lovem ryb a nikdo z města ji nezná jinak než jako holku z bažiny. Je divoká a tajemná. Když ale nečekaně zemře místní playboy z města, je Kya najednou v centru veškeré pozornosti. Je totiž hlavní podezřelou z vraždy.

Seriály

Pán prstenů: Prsteny moci

Epické drama, odehrávající se tisíce let před událostmi Hobita a Pána prstenů, sleduje soubor postav, známých i nových, když čelí dlouho obávanému znovuobjevení zla ve Středozemi. Začínáme dobou relativního míru a sledujeme společenství postav, které čelí znovuobjevení zla ve Středozemi. Od nejtemnějších hlubin Mlžných hor přes majestátní lesy Lindonu, dechberoucí ostrovní království Númenor, až po nejzazší kouty mapy, stvoří tato království a postavy dědictví, která přežívají ještě dlouho po jejich odchodu.

Rod Draka

Epický seriál Rod Draka se odehrává dvě stě let před událostmi ze Hry o trůny a vypráví strhující příběh rodu Targaryenů. Jedná se o prequel k televiznímu seriálu Hra o trůny a vychází z románu George R.R. Martina „Oheň a krev“ z roku 2018. Seriál se odehrává dvě stě let před událostmi seriálu Hra o trůny a popisuje počátek konce rodu Targaryenů, události vedoucí k občanské válce Targaryenů, známé jako „Tanec draků“, a válku samotnou.

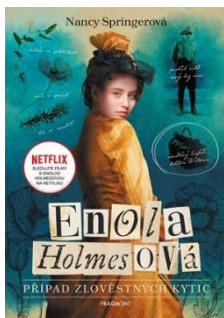
Knihy

Musím tě zradit

Rumunsko, 1989. Sedmnáctiletý Cristian Florescu sní o tom, že se stane spisovatelem, ale Rumuni nemají svobodu snít. Režim diktátora Nicolaea Ceaușesca provází izolace a strach. Na Cristiana se zaměří tajná policie a nutí ho, aby donášel na své blízké. Mladík se rozhodne riskovat vše, aby odkryl pravdu o režimu a ukázal světu, co se v jeho zemi děje. Když přijde čas, dychtivě se připojí k revoluci a je odhodlaný bojovat za změnu. Jaká je však cena za svobodu?

Enola Holmesová – Případ zlověstných kytic

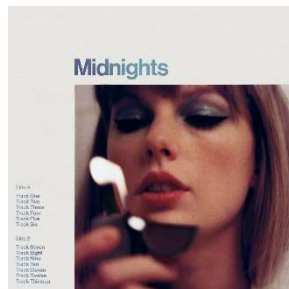

Každý ví, že doktor Watson je pravou rukou Sherlocka Holmese, takže když se ztratí, je to šok. Enola by tomu ráda přišla na kloub, stále se však skrývá před svými bratry a nechce riskovat odhalení. Když se ale dozví, že do domu Watsonových byla doručena podivná kytice, hodí obavy za hlavu. Jen ona totiž ví, že obsahuje květiny symbolizující smrt! Je potřeba najít odesílatele – a to hned. Jinak hrozí, že doktora Watsona už nikdy nikdo nespasí.

Hudba

Taylor Swift – *Midnights*

Taylor Swift letos potěší své fanoušky novou deskou. Ponese název „Midnights“ a k uším posluchačů se dostane 21. října prostřednictvím vydavatelství Republic Records. Deska zaznamenává třináct probdělých nocí, jež zpěvačka zasvětila psaní skladeb, které se na albu objeví.

Odetta Anna Ambrož, O6.A

(zdroje: kinobox.cz, csfd.cz, albatrosmedia.cz, fragment.cz, musicserver.cz)

Historická rubrika

Teroristické útoky 11. září 2001

11. září, nejspíše nejznámější datum na světě. Datum, které se zarylo do paměti milionům lidí. Den, který ukončil tisíce životů. Den, který odstartoval největší protiteroristickou akci v dějinách. Dozvíte se, co útokům předcházelo, jak se udály a jak ovlivnily

teroristickou situaci ve světě.

Plánování akce začalo již několik let před útokem, v roce 1995, a to díky operaci Bojinka, řízenou radikálními muslimy z Filipín, v čele s teroristou Ramzi Jusefem, který úzce spolupracoval s dalším členem teroristické organizace Al-Káida, a to s Chálidem Šajch Muhammadem, který stál za pozdějšími útoky 11. září. Cílem operace bylo zničit několik významných budov a monumentů pomocí

přepadených letadel s cestujícími v jihovýchodní Asii a Spojených státech. Jednalo se například o Bílý Dům, budovu Pentagonu, budovy Světového obchodního centra a podobně. Díky požáru jejich základny ale byla skupina nalezena a rozprášena policií a plány byli předány americkým vyšetřovacím orgánům FBI a CIA, a plán se tak prozatím neuskutečnil.

Průběh

Celkově byla unesena čtyři dopravní letadla společnosti Boeing. Dvě z nich měla za úkol zničit Světové obchodní centrum, třetí narazit do Pentagonu a čtvrté mělo namířeno do hlavního města USA – Washingtonu D.C., nejspíše do Bílého domu.

Je 11. září, minuta po třičtvrtě na devět. Světovou metropolí New York se ozývá ohlušující rána, z které tuhne krev v žilách.

Z blízkého i dalekého okolí se ozývají lapavé nádechy Newyorčanů, kteří s upřenými očima sledují „Dvojčata“ v plamenech. Zatímco lidi, kteří bydlí stovky metrů od místa útoku se mohou jen dohadovat, co se stalo, obyvatelé

Manhattanu zoufale bojují o život a hledají úkryty v přilehlých obchodech. Schovávají se před vlnou sutě a toxického prachu. Lidi šílí, policejní složky jezdí sem a tam, hasičské sirény se rozléhají po ulicích plných vystrašených žen, mužů i dětí. Šťastlivci, co se dostali do úkrytu, hystericky brečí, kácí se k zemi, volají svým rodinám a snaží se očistit od všudypřítomného šedivého prachu, který během pár minut obklopil takřka celou obvodní část New Yorku. Po patnácti minutách se ozve další rána. Teď se ocitá v plamenech jižní věž kancelářského komplexu. Druhý útok už snímají televizní kamery, a tak se statisíce lidí tiskne u televizí a radií, čekající na nové zprávy. Ztráty na lidských životech se vyčísľují v tisících. Po druhém útoku se New York absolutně izoloval. Vzdušný prostor, všechna letiště, tunely

i mosty byly uzavřeny. Prezident George W. Bush poprvé promlouvá k národu.

Necelých deset minut po projevu prezidenta Spojených států naráží třetí letadlo do budov Pentagonu. Život ztratilo několik desítek zaměstnanců ministerstva i pasažérů letadla. Bílý dům a Kongres se evakuují. Zpráva o teroristických útocích již obletěla téměř celý svět.

Dvě minuty před desátou hodinou je dispečer záchranného telefonního systému informován o dalším přepadeném letu mířícím na hlavní město. I lidé v tomto letadle již věděli o předešlých únosech a rozhodli se jednat, i když byli ozbrojenými teroristy mylně přesvědčováni, že s letadlem přistanou na nejbližším letišti. Pasažéři a posádka se vzbouřili a snažili se dostat zpět ke kontrole. Letoun v průběhu zápasu prudce ztrácel výšku, a nakonec se zřítil do pensylvánských polí. Zemřelo 44 lidí včetně teroristů. Několik pasažérů před dopadem bylo schopno říct svým blízkým jejich poslední sbohem pomocí srdceryvných zpráv a telefonátů.

Dohromady kvůli útokům zemřelo 2 977 lidí, včetně několik stovek hasičů, policistů a civilních zaměstnanců Pentagonu. Mnohá identifikace těl probíhala z pouhých úlomků kostí, zubů a dalších těžce rozpoznatelných ostatků, které vyšetřovatelé často nalézali v okolí, hlavně na střechách budov, ještě několik let poté.

Důsledky

Největší rozdíl po 11. zářím zaznamenal bezpečností status Spojených států, který se rychle zmodernizoval. Začala vznikat nová opatření a omezení, týkající se hlavně o zahraničních návštěvnících.

Útoky také napomohly ke zlepšení vztahu USA s Ruskem, hlavně kvůli sympatii, kterou Vladimir Putin projevil po útocích. Rusko i NATO označilo Afghánistán za společného nepřítele. Právě tato země byla vedena Usámou bin Ládinem a cvičili se v ní členové teroristické organizace Al-Káida, která za tragédií stála.

Mnoha lidem, kteří byli napřímo vystaveni této katastrofě, byly diagnostikovány potíže dýchacího ústrojí, zvýšeného výskytu rakoviny, psychické potíže a další zdravotní problémy. Důsledky prachu z budov se objevují u Newyorčanů doteď.

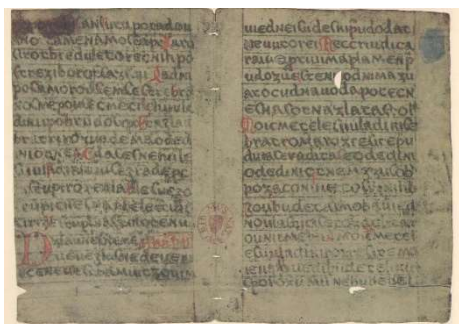
Na památku obětem se každoročně pořádají vzpomínkové akce. Na půdorysu bývalých budov Světového obchodního centra vznikl v roce 2011 památník a muzeum s názvem „Reflecting Absence“ („Odráz Nepřítomnosti“). V roce 2021 jsme si připomněli již 20. výročí od těchto útoků.

Jakub Havel, O4.B

(zdroje obrázků: iRozhlas.cz, WABC-TV)

Spor o Rukopisy

Sporem o Rukopisy se rozumí kauza, která se našimi dějinami táhne už přes 200 let. Předmětem těchto sporů jsou dva texty hlásící se do dob středověku, neboli Rukopis královédvorský a Rukopis zelenohorský. V učebnicích se většinou dočteme, že se jedná o novodobá falza (padělky) z 19. století. Mnoho hodnotných důkazů však tvrdí přesný opak. Pojďme se na tuto problematiku podívat blíž.

Vlevo Rukopis zelenohorský, vpravo královédvorský. Texty jsou zaznamenány na pergamen. Tematika rukopisů je podobná – hrdinské činy předků českého národa.

Rukopisy královédvorský a zelenohorský

Celý příběh začíná 16. září 1817. Tehdy šestadvacetiletý Václav Hanka, zájemce o český jazyk z kroužku kolem významného obrozence Josefa Dobrovského, údajně objevil ve věžní kobce kostela ve Dvoře Králové pergamen, který na první pohled vypadá jako literární památka z doby středověku. Podle místa objevení dostává dokument jméno Rukopis královédvorský (RK). Podobný případ nastává o rok později, v roce kdy je do Národního muzea anonymně

doručen podobný artefakt. Po prozkoumání jeho obsahu dostal název Libušin soud, neboť jedna z jeho částí pojednávala o soudu kněžny Libuše mezi bratry Chrudošem a Šťáhlavem. Později se pro něj ujal název Rukopis zelenohorský (RZ). Rukopis královédvorský se hlásí do doby 13. až 14. století. Rukopis zelenohorský má být starší, má pocházet už z přelomu 9. až 10. století. Pokud by tomu skutečně bylo tak, jednalo by se o nejstarší českou literární památku.

Významná památka, ale...

V době po objevení Rukopisů takřka nikdo nepochyboval o jejich pravosti. Inspirovali se jimi největší národní umělci jako Karel

Václav Hanka;
všimněte si
předmětů u jeho
paže – je tam vidět i
Rukopis

Hynek Mácha, Jan Neruda, i malíři, např. Josef Mánes nebo Mikoláš Aleš. Motivы rukopisů se dokonce staly i vzorem pro některé části výzdoby Národního divadla. Našli se ale i tací, kteří už k rukopisům byli více skeptičtí, a to hlavně sám Josef Dobrovský, učitel Václava Hanka, údajného objevitele RK. Podezíral ho, že spolu se svým „kolegou“ Josefem Lindou vytvořili dokumenty jako falza a vydávají je za středověká díla. Koneckonců, rukopisy vyprávěly o hrdinství českého národa, takže jejich objev se náhodou trefil zrovna do doby národního obrození, tedy když jsme potřebovali národní sebevědomí o dost oživit.

Josef Dobrovský byl ale umlčen jinými obrozenci, mimo jiné i Františkem Palackým. Ten zastával názor, že rukopisy historicky i jazykem odpovídají době středověku. Pergameny byly tehdy prozkoumány i chemicky. Tyto chemické výzkumy pak také souhlasily s pravostí rukopisů.

V průběhu národního obrození byly rukopisy uznávány jako snad nejvýznamnější literární památka naší historie. Ale v 80. letech 19. století vyluly na povrch nové pochybnosti. Tehdy jazykovědec

Jan Gebauer srovnával znění rukopisů se staročestinou a objevil v něm záhadné nesrovnalosti. Jan Gebauer se spojil s T. G. Masarykem, budoucím prvním prezidentem ČSR. Masaryk s jeho postojem souhlasil a společně sepsali žádost o důkladné chemické prozkoumání rukopisů.

Výzkum

Na podnět Jana Gebauera a TGM byl zahájen další chemický výzkum Rukopisu královédvorského. Společnost se rozdělila na dva tábory – na zastánce a odpůrce rukopisů. Odpůrci považovali za zásadní důkaz nepravosti dokumentů nález tzv. berlínské modří (barviva) v na povrchu jednoho iniciálu v RK. Berlínská modř se používala až od 18. století, takže ve středověku její použití bylo vyloučeno. Antonín Bělohoubek, tedy chemik, který výzkum prováděl, ale tvrdil, že pod berlínskou modří se nachází ještě jedna starší vrstva iniciály. Předpokládalo se, že případný nálezce rukopisu (nejspíš Václav Hanka) iniciál přemaloval, aby ho vylepšil. Zkušený falzátor by se takové hrubé chyby nikdy nedopustil. Dalším z „důkazů“ byl potom nález filologa Ladislava

iniciála v RK –
vytvořena
berlínskou modří

údajný kryptogram „Hanka fecit“ později vyvrácen.

Dolanského. Ze změti čar na jedné stránce v Rukopisu zelenohorském prý vyčetl kryptogram „Hanka fecit“ (tedy „vyrobil Hanka“). Tento objev byl ale

Vlekly spor neutlumily ani časy obou světových válek. V 60. a 70. letech se zkoumání rukopisů ujal tým spisovatele Ivanova. Dospěl k názoru, že rukopisy jsou palimpsesty, neboli staré pergameny, ze kterých bylo původní písmo vymazáno a nahrazeno novým. Tato teorie se však ukázala jako nepravdivá. Na základě nejnovějších výzkumů probíhajících v Národním muzeu v letech 2017–18 bylo

pomocí nejmodernějších metod prokázáno, že se o palimpsesty nejedná.

Závěr

Závěrem by se dalo říct, že i přes četné výzkumy probíhající již víc než dvě století nemůžeme s jistotou určit, zda jsou rukopisy královédvorský a zelenohorský středověkými originály, nebo padělky z počátků národního obrození. Někteří historici zastávají i jiný zajímavý názor, a sice že se nemusí jednat o to nebo ono, ale že rukopisy mohou být originály i z jiných období, např. ze renesance nebo baroka. Oba dokumenty jsou uloženy v Národním muzeu a jejich originály lze vzácně zahlédnout i na výstavách pro veřejnost. Nezbyvá než doufat, že se jednoho dne dočkáme konečného verdiktu o (ne)pravosti rukopisů.

Karolína Příbylová, O5.A

(zdroje obrázků: rukopisy-rkz.cz, Wikimedia Commons, rkz.wz.cz)

Příběh na pokračování

Nápad chovatelů koček

Letošní léto bylo mimořádně k nevydržení. Ve zprávách skoro den co den hlásili nový padlý teplotní rekord. Nikdo v Zapadákově se mnohdy ani neodvážil opustit svůj dům a vystavit se spalujícím slunečním paprskům. Panička s páníčkem nakoupili do přízemí několik větráků, zato naše dvojčata, Růženka a Martínek, byla, jak se mi aspoň zdálo, vedrem poháněná. Anebo se chovala normálně a vyřízená jsem tu byla já.

Kvůli počasí se toho nedalo moc co dělat. Já jsem celý den lehávala u větráků v obýváku a snažila jsem se prostě a jednoduše přežít. A dnes to nebylo jiné. Dvojčata si vymohla na zahradu nafukovací bazén a páníček je u něj hlídal. Panička seděla v kuchyni

co nejbliž větráku. Něco soustředěně pročítala na obrazovce notebooku a popíjela u toho vodu s ledem. Pak náhle vyvalila oči, jako kdyby uviděla marťana, a vyběhla ven na zahradu. Dveře nechala v roztržitosti otevřené, ale její slova jsem zaslechla jenom matně. Něco vzrušeně hlásila páníčkovi a vrazila mu notebook do rukou s takovou vervou, že mu div nesletěl do bazénku, kde se ráchala dvojčata. Páníček to, soudě podle jeho výrazu, vůbec nechápal. Od té doby, co se Zapadákov proměnil v Saharu, pořád bručel a neměl na nic náladu. Další věc, které jsem si všimla. A vůbec jsem se mu nedivila. Panička mu něco netrpělivě vysvětlila, ale nejspíš nezměnil svůj názor. Jeho manželka se uraženě vydala zpátky do kuchyně.

„Jestli chceš letět na druhý konec světa, tak do toho,“ pokrčil rameny nakonec. Typické. Netypické bylo, že panička by mu normálně vyhubovala, že jsou mu ukradené takové jedinečné příležitosti (nějak jsem vytušila, že to tak panička vnímá), ale tentokrát jen zpátky zašla do domu se zrakem stále připíchnutým na obrazovce.

„No teda! Málem bych na to zapomněla!“ vyhrkla. „Za hodinu je klub chovatelů koček! Ještě že jsem si toho všimla tak včas, jinak bych zapomněla,“ říkala páníčkovi, ale spíše pronášela monolog, protože páníček to už dávno vypustil z hlavy. Možná až moc rázně notebook odložila na stůl a zmizela do patra. Kdybych nebyla zasazená do kontextu, tipla bych si, že jede na letiště přivítat nějakého arabského emíra, jak tam pospíchala. Na druhou stranu, nechtěla jsem jí kazit radost. Zapadákovský klub chovatelů koček byl jediným rozptýlením v těchto vleklých horkých dnech.

Zhluboka jsem vydechla a převalila jsem se na záda. Jestli mi před paniččiným výlevem padala víčka, tak to už bylo pryč. Cívěla jsem nepřítomně do stropu a přemýšlela, jak se tak zabavím.

To je ono, cvrnkl mi po chvílce do nosu geniální nápad. Zajdu za Sissinkou. A přivzeme i Billa. Snad nebude v zahradním domku moc horko.

Zvedla jsem se z pelíšku, protáhla jsem se a vydala jsem se směrem do zahrady. Jen tak tak jsem stihla uhnout z cesty, jelikož se o mě málem přizabila panička, která vybíhala z prvního patra.

„Promiň, Lily,“ omluvila se mi rychle. „Přišlo mi nevhodné přijít na schůzi s prázdnou. Připravím aspoň pudink,“ vysvětlila mi a já jsem zadoufala, že nám doma nechá taky trochu pudinku. Aspoň po dně hrnce.

O chvíli později už jsem se protahovala plotem na Billovu zahradu. Bydlel mezi mnou a Sissinkou, a tak jsem se rozhodla zastavit se nejdřív u něj. Nikdo si ani nevšiml, že jsem odešla. Dvojčata někam zmizela a páníček na sluníčku usnul.

Vyskočila jsem na schodek na verandě u Billova domu a ležérně jsem proplula kolem dveří, abych si ověřila, že tam nikdo není. Až když jsem si tím byla jistá, jsem vysunula drápek a zaťukala jsem na skleněné dveře vedoucí z kuchyně na zahradu.

„No kdo to k nám jde!“ upoutal mou pozornost dobře známý hlas. Otočila jsem se. V Sissinčině zahradě stáli Bill i Sissinka a mávali na mě.

„Zrovna jsme se chystali tě vytáhnout ven, ale tys za námi přišla sama,“ zasmála se Sissinka za chůze do zahradního domečku na naší zahradě. Stál už tam tak dva roky. Babička a dědeček Růženky a Martínka dostali totiž vynikající nápad dát jim k jejich druhým narozeninám malý domek na zahrádku. Bohužel to trochu neodhadli a dvojčata se domečku nabažila za ani ne týden a pak už tam jenom stál a nikdo z lidí si ho nevšiml. O to líp pro nás, protože se stal místem našich schůzek.

Prosmýkly jsme se se Sissinkou mezerou v plotě, na kterou byl Bill ale moc velký, a tak ho musel přeskočit. Minuli jsme spícího páníčka a panička v kuchyni byla natolik zabraná do pudinku, že nás ani nezaregistrovala. Vlezli jsme okýnkem do zahradního domečku a

pak ho Bill, který šel jako poslední, přivřel tak, abychom tam měli dostatek světla, ale aby tam ani nepronikalo až moc slunce.

„Moji páníčci se prakticky přestěhovali na koupaliště,“ sdělil nám nenučeně Bill.

„Moji páníčci zase chodí do klubu chovatelů koček,“ navázala Sissinka. „Podobně jako Lilyini,“ dodala.

„Panička teď chystá pudink na schůzi,“ přikývla jsem a zároveň mi docházelo, že se asi budeme nudit i tady. Od doby, co loni v létě odešla Margaret, se skoro nic nedělo. Často jsem přemýšlela, co s ní je teď. Nikdy jsme ani nepřišli na to, odkud k nám vlastně přišla. Nejspíš běhá po celé planetě a honí zlosyny. To by jí tak odpovídalo.

Netrvalo dlouho a v zahradním domečku začalo být dusno. Radši jsme se přesunuli do Billova domu. Jeho páníčci se jeli schladit na koupaliště, a tak tam zůstal sám. Vylezl na linku a zmáčkl vypínač vedle ledničky, který spustil klimatizaci. Nakonec jsme přeci jen na nějaké téma přišli.

„Prý mají večer přijít bouřky,“ prohodila Sissinka. Ano, opravdu jsme se bavili o počasí. Po asi hodině a půl jsme totiž probrali všechno, co nás napadlo. Už dokonce se na naši zahradě probudil i páníček a zalezl do domu.

Bill chtěl odpovědět, ale přerušil ho hlasitý hovor zvenku. Otočili jsme se k francouzskému oknu na předzahradu. Moje a Sissinčina panička už se vracely ze schůze klubu chovatelů a o něčem hlasitě diskutovaly.

„Asi už bude čas jít domů,“ zhodnotila Sissinka. Naštěstí už se odpoledne postupně měnilo v podvečer, takže horko pozvolna opadalo. V zámku zachrastily klíče. Billovi páníčci se vraceli z koupaliště.

„Musíme jít,“ vyskočila jsem z koberce. Billova rodina už vstoupila do předsíně a Bill nás rychle pustil ven.

„Mějte se,“ rozloučil se s námi. „Zase zítra.“

Se Sissinkou jsme sešly z verandy a vydali jsme se do naší zahrady. Sissinka sice bydlela na druhé straně od Billa, ale rozhodla jsem se, že ji dnes pozvu na večeři. Její panička beztak taky šla s tou mojí ještě k nám na kávu, tak proč bych taky nemohla mít návštěvu. Aspoň pak můžou jít domů společně.

Protáhly jsme se přivřenými dveřmi na zahradu a vešly jsme do kuchyně. Chtěla jsem zamířit pro misky, abych Sissince jako hostitelka něco nabídla, ale málem jsem ve dveřích zkameněla. Panička jak moje, tak Sissinčina, seděly u stolu u notebooku a zíraly na nás.

„Tady jsou naše budoucí kočičí miss,“ usmála se na mě moje panička a mně stále nedocházelo, o co jde. Sissinka na mě vrhla nechápavý pohled.

„To jsou mi nápady,“ vylouppl se pohrdavě páníček z obýváku. „Přihlašovat naše kočky do celosvětové soutěže Miss Cat v Los Angeles.“

„A letíme už za týden!“ zatleskala rukama radostí panička. „Jedna z výhod této soutěže – jde se do ní přihlásit týden před začátkem. Probírali jsme to dnes v klubu chovatelů. No není to úžasné, udělat si výlet?“

Se Sissinkou jsme se uklidily za linku. Nemohla jsem uvěřit tomu, že nás naše paničky přihlásily do mezinárodní soutěže krásy. A ještě k tomu Miss Cat. Netušila jsem, co si mám myslet.

Zato Sissinka byla nadšením bez sebe. Věděla jsem o ní, že Miss Cat sleduje rok co rok, a díky tomu jsem zhruba měla představu o co jde.

„Věříš tomu? Budeme se účastnit jubilejního ročníku Miss Cat?“ vyhrkla na mě vzrušeně. Odbyla jsem ji, že nevěřím, ale ona si s tím hlavu nelámala.

„Tohle léto bude to nejlepší, co kdy zažijeme, věř mi,“ rozplývala se. Já jsem si to už přebrala po svém, že nejlepší rozhodně nebude. Ale o tom, že bude zajímavé, nebude pochyb.

Isabella seděla na posteli ve své potměšilé cele a nepřítomně hleděla do zdi. Poslední dny bylo nesnesitelné horko a až dnes večer počasí obrátilo kartu. Už asi hodinu v kuse lilo a metaly blesky. Dodnes nechápala, jak mohla mít takovou smůlu. I přestože měla Margaret v patách, roky se jí podařilo unikat. Taková profesionálka. A pak ji vyřídí parta domácích mazlíčků.

Vzala polštář a s frustrovaným zavřeštěním jím mrštila proti protější zdi. Náhle se zalkela, protože zvenku uslyšela čvachtání kaluží. Co když hlídač zaslechl hluk a šel ji zkontrolovat?

Zpoza mříží se ale ozvalo kočičí mňouknutí. Isabella se zvedla z postele a přistavila si k mřížovému oknu židli, aby se podívala, kdo se jí odholal navštívit. Málem z ní pak spadla, když spatřila popelavou kočku s heboučkou srstí, jak se na ni spiklenecky šklebí skrze tmou.

„Kahlo?“ hlesla Isabella a opřela se dlaněmi o mříž. Kahlo se proti zdi rozběhla a dvěma skoky se dostala až k oknu. Isabella si všimla, že něco nese v tlamičce. Musela se zlounsky zasmát, když předmět identifikovala. Bylo čas na návrat.

Karolína Příbylová, O5.A

Co jste se dozvěděli z Wolkrovin?

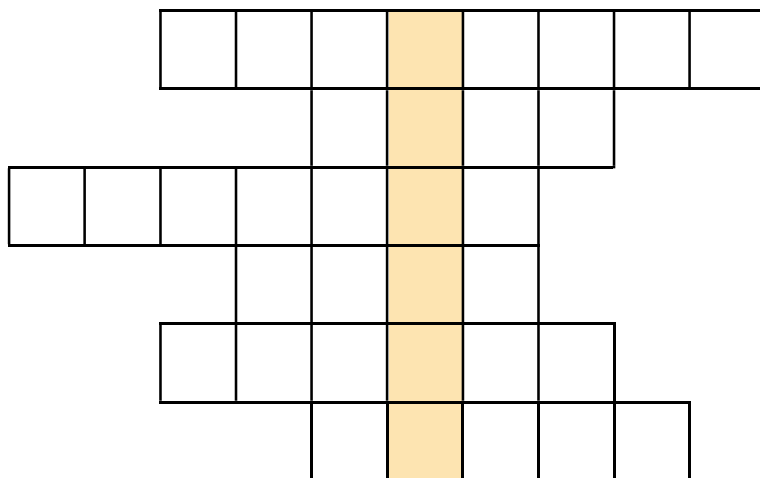
Představujeme novou rubriku, ve které si na konci každého čísla můžete shrnout, co jste se v něm dozvěděli.

1. Kdo možná zfalšoval rukopis královédvorský?
2. Jak na Sardinii nazývají vyřezávané dýně?
3. Jak se jmenoval manžel královny Alžběty II.?
4. Do kterých budov narazila letadla během útoků 11. září?
5. Který z významných českých politiků figuroval v kauze Rukopisů?
6. Od vydání jakého filmu se začaly konat průvody městem na „El dios de los muertos“?
7. Kdo byl v roce 2001 americkým prezidentem?
8. Co to znamená „falzum“?
9. V kolika letech zemřela královna Alžběta II.?
10. Kolik obětí si vyžádaly teroristické útoky 11. září?

Redakce Wolkrovin

Luštění

Křížovka

1. Předpověď cizím slovem pocházejícím z latiny
2. Závěť jinak – poslední ...
3. Původní obyvatelé Nového Zélandu
4. Umělecký hlasový projev
5. Anglicky duch, duševno
6. Příjmení prvního prezidenta samostatné České republiky

Řešení:

(1. predikce, 2. vůle, 3. Maorové, 4. zpěv, 5. spírít, 6. Havel; taženka – důvěra)

Osmisměrka

M	O	P	Í	S	M	O	A
P	E	N	T	A	G	O	N
O	L	D	A	T	E	L	V
Z	H	C	E	Č	A	I	O
K	E	I	L	G	N	A	L
Č	A	J	D	Ý	N	Ě	Á
Y	K	Č	I	Š	U	D	R
E	I	Z	E	O	P	A	K

královna
písmo
Pentagon
dušičky

letadlo
čaj
Čech

Anglie
poezie
dýně

Tajenka: _____

Řešení:

(tajenka – mozaika)

Robin Šubert, O5.A

Šéfredaktorka
Karolína Přibylová

Redaktoři
Michal Synek
Odetta Ambrož
Viktorie Skalická
Adam Fajkus
Jakub Havel

Editor
Robin Šubert

Obálka
Hana Vilímová

Baví Tě psát? Chtěl/a by sis vyzkoušet práci novináře?
Redakce školního časopisu Wolkroviny neustále přijímá nové
členy. Přidej se do našeho týmu a začni psát hned teď!